

מסורת הש"ס

(א) [נעיל קשה: 5] לקמן קשה... (ב) [נעיל קשה: 4] זכיק קשה... (ג) [נעיל קשה: 3] זכיק קשה וטריף... (ד) [נעיל קשה: 2] זכיק קשה וטריף... (ה) [נעיל קשה: 1] זכיק קשה וטריף... (ו) [נעיל קשה: 0] זכיק קשה וטריף...

הגהות הר"ח

(ה) תוכ' ד"ה (הקד' בקודס) אכל וכו' נקטת במסירה... (ו) נעיל קשה וטריף... (ז) נעיל קשה וטריף... (ח) נעיל קשה וטריף... (ט) נעיל קשה וטריף... (י) נעיל קשה וטריף...

רבינו גרשום

הלואה אע"ג דלית ביה אחריות מצי טריף ומשי"ה אין כותבין בשטר הלואה כלל: רשב"ג אומר אף שטרי מקה ומכר... אע"ג דלא כתב ביה אחריות... אע"ג דלא כתב ביה אחריות... אע"ג דלא כתב ביה אחריות... אע"ג דלא כתב ביה אחריות...

רצן שמעון בן גמליאל אומר אפילו נשטרי מקה וממכר אין כותבין... דק"ל ארומיות נקנות במסירה כדלקמן [ע"ב] גבי מתנה דחיישין ללמא לאחרי שכתבו ונתנו לו שטר המכירה החזיר לו לוקח זה למוכר את השטר וחזר לו מקחו כדאמרין גבי מתנה: חזרה מסנהו.

רצן שמעון בן גמליאל אומר אף שטרי מקה וממכר אין כותבין וכן היה רבן שמעון בן גמליאל אומר הנותן מתנה לחברו והחזיר לו את השטר חזרה מתנתו והכמים אומרים מתנתו קיימת אמר מר חוץ מאחריות שבו מאי מעמא (א) א"ר ספרא א"ל פאי כותבין שני שטרות על שדה אחת דלמא אזיל בעל חוב טריף ליה להאי ואזיל האי ומפיק חד וטריף לקוחות ואמר ליה לבעל חוב שוף לי דאיקום בה והדר תא מירפן ומפיק אחרניא והדר אזיל טריף לקוחות אחרניא וכוון דקרעניה לשטרא דמלוה במאי הדר טריף לה ובי תימא דלא קרעניה והא אמר רב נחמן כל מירפא דלא כתיב ביה קרעניה לשטרא דמלוה לאו מירפא הוא וכל אדרכתא דלא כתיב בה קרעניה למירפא לאו אדרכתא הוא וכל כתיב ביה קרעניה לאו שומא דלא לא צריכא דקאתי מוכח אבהתיה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא ולמה ליה למוכר ליה לבעל חוב שוף לי בהאי ארעא ואיקום בה תיפוק ליה דכיון דנקיט תרי שטרי טריף והדר טריף אם בן גפשי עליה בעלי דינין ולכתוב להאי שטרא מעליא ולכתוב תברא למוכר כל שטרי דיפקון על ארעא דא פסולין לבר מן דיפוק בזמנא דא אמרוה רבנן קמיה דרב פפא ואמרי לה קמיה דרב אשי זאת אומרת אין כותבין שובר אמר

השטר כדי שיחזור המכר ורצון דפליגי עליה דרבן שמעון בן גמליאל קביע להו אין ארומיות נקנות (א) כדמפרש לקמן וצריך לכתוב קני לך האי שטרא וכל שעבודיה וכוון שכותבין שמקנה לו מה שכתבו נשטר אין לחוש אם השטר השני ציד הלוקח שאפילו יש צידו אלף שטרי מכר קנה המוכר חזרה השטר כיוון שכתב לו הלוקח שחזר ומקנה לו (הגה"ה.) וקשה לפי פ' (א) [ענין צתרא זרן] אמאי לא נעשה לו שטר שני שנכתב לו פלוני בן פלוני אמר לנו אצד שטרי שכתבתם ושחתמתם ועתה כתבו אחר לרביה שלא יוכל המוכר לכפור המכר כגלל אלמנא עדי מסירה וזה השטר לא זיק כלום למוכר שזיון שכותבין נשטר השני שמחתם למד להראשון כתבו השני לא זיק למוכר כלום (א) כשיצוילא השטר שחזר לידו או יציא עדים שהחזיר לו הלוקח את השטר כדי שיחזור המכר לא יכול לומר שני שטרות היו לי וכל זמן שהשטר צדי לא חזר המכר ששני מוכח ממון השטר השני שלא כתב לו המוכר אלף העדים עשאוהו אחר שהחזיר להראשון למוכר וציקר להס לומר שנאצד וי"ל דחיישין ל"צ"ד טועין כשיצוילא הלוקח השטר שכתבו צו שעשאוהו העדים לפי שאמר (א) [ע"ב] השטר הראשון שכתבנו וחתמנו ונתנו לו טועו צ"ד לומר אם לא שחקרו עדים שאצד הראשון לא כתבו לו שני שאפילו לרבנן דלמתי לעיל בשלהי פ' נוחלין (דף קלח:.) די ציקר ליה צת עדים דיקי הכא אריכא למימר דמדרו דכיון שהעדים מעידין על מחלת שטר המכר צדוות צדוה וגם עתה צאים לגמור הדבר לפי שאמר שנאצד השטר הראשון לא היו כותבין לו אלף דבר צדוה. (ע"ה.) וקת קשה לפי פ' (א) [ענין צתרא זרן] זה הא

משמע ממילתיה דרשב"ג דחייש שמה חזר המכר אצל לוייש דעלמא שמה נתן לו הלוקח השטר כדי לקנות השטר לא לוייש מדקתמא וכן היה רצן שמעון בן גמליאל אומר הנותן מתנה לחברו והחזיר לו מתנתו וי"ל דלוייש דעלמא אם נתן לו הלוקח שטר מוכר שלו כדי לקנות השדה קנה במסירה א"פ שיש עדיין שטר שני צידו ולכן לא יועיל להוקח לוייש דעלמא שטר השני שהיה לא יכול לחזור מחזר שמק"ל (ו) שטר אחר דוקא למוכר לא תועיל חזרת השטר אחר כיון שצטטר כ"ז שנשאר ציד הלוקח כמותה חזרת המוכר: **לכתוב** א"ר שמואל ד"ל פייקון בזמנא דא בו"ו ואל"ת והא מיייר שאין המוכר לפנינו כדפרישית לעיל על מילתא דרשב"ג ו"ל (ד) [ד"ב] וודאי צשאינו לפנינו) אכל הכא לי פריך על האי דקאמר מון מאחריות שבו (א) [היינו] שצטט ענין אין כותבין (א) [ואחריות] אפי' הוא לפנינו ונראה דודאי הוא מצי לשנויי ה"ה אם הוא לפנינו (א) [דכותבין ורבותא קמ"ל דאפי' אינו לפנינו אפי"ה כותבין לו אלף דעדיפא משני ליה]: **לבר** במאן דניפיק בזמנא דא. פ"י וכתבו לו זמון שני אצל שטר דעלמא צבירימא (א) [היינו] דכותבין נשטר מקח וממכר וכותבין שטרי זמן ראשון כדפרישית לעיל: צעלמא

כיון דנקט שני שטרי וחד טריף לאחרני לאלתר. אם כן נפיש עליה בעלי דינין אן טריף וחד טריף לאלתר וכדמפרשין לעיל. ואי קשיא לך האי נקט בעל חוב תרי שטרי הא אמרין בשטרי הלואה אין כותבין ותיקין חכי הא בעל חוב שטריה שמעון לוקח נמי היה מראובן וטרפיהו ובעל חוב דמקח וממכר הוא: וליכתוב ליה להאי כו'. והשאת אק מדרה עליה למאי קאמרא אבל בשטרי מקח וממכר כותבין שטר שני חוץ מאחריות שבו ואמאי אין כותבין בו אחריות ליכתוב ליה שטרא מעליא מאחריות לוקח וליכתוב ליה לאיך למוכר תקנתא כי האי גזונא דכי חיישין שמה לא יאבד ומיערם נכתוב הכי כל שטרות דיפקון על ארעא דא דקדים ומתיקון זמון והשאת פסולין חוץ מן דמפיק בזמנא דא זמון של שטר שני זה. והשאת אפי' לא אבד שטר ואיזיל לא מצי שטרי מתיקא אלא משטר שני זה כלבו: אמרוה רבנן קמיה דרב אשי. מרלא כתבין ליה ללוקח שטרא מעליא ליה למכרין ליה למכר כל שטרי דיפקון על ארעא דא כו' דהיינו כעין שובר דכותבין הכי למוכר זאת אומרת מרלא כתבין הכי למוכר ש"מ אין כותבין שובר למלוה ולא למוכר אלא צריך שיחזיר להם אף השטר דא ס"ד כותבין שובר כי כתיב למוכר כל שטרי כו' והיינו שובר מעליא

הדר הוא טריפן וטריפן אותה קרקע ממני ובאותו זמן הדרה היא בעל חוב לטורפה מיניה דשמעון אזיל שומעון אחריות ומפיק שטרא אחרניא דכתבו בית דין לו וטריף בו וזמנא אחרניא לקוחות אחרניא א"י כתב בו אחריות ומפוס הכי אין כותב בו אחריות. ומפוס הכי אמר ליה שוף לי פורתא כי היכי דלא נפיש עליה בעלי דינין כדמקשין לקמן דאפי' לא אמר ליה שוף לי פורתא מצי למטריף וחד טריף חוץ להאי ותיקין חכי שטרי אלא להכי אמר ליה שוף לי פורתא שמיפתי לו כדי שלא ירגישו לקוחות דבר ששאם היה טריף וחזרו וטריף לאלתר הוו מרגשו לקוחות דבר שיש לו ב' שטרות ונפיש עליה בעלי דינין לקוחות הוו צוחי עליה. ואז חקיה ויהי בעל חוב מלוקח שומעון והואיל דלמחר שפכר לקוחות אחרניא היה מצי למימר ליה שמעון ובעל חוב דראובן כיון דדיי מצי את לך הלא נתחתי לך מקום לגבות ממנו וקיימא לא בעל חוב גזונא מן האחרון לול דל חזר ומעני למימר ליה הנחתי לך מקום לגבות הימנו. ואת משיב כגון שעשאו ראובן לבעל חוב אפתיק מן האי קרקע דובין לשמעון ומפוס

(א) דכדי רבתי אעם מוניס כנאן ו"ל.